

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7Pc/28/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119212959
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlasta Ondrejková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4119212959.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Vlastou Ondrejkovou, v právnej veci navrhovateľky: K. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. K., T. XX/XX, zastúpená D. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. K., T. XX/XX, proti povinnému z vyživovacej povinnosti: J. L. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/275/2014-36 zo dňa 10.06.2015, v časti vyživovacej povinnosti otca na K. H., nar. XX.XX.XXXX tak, že povinný z vyživovacej povinnosti je povinný prispievať na výživu navrhovateľky K. H. zvýšeným výživným zo sumy 100 eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 06.11.2019.

II. Vo zvyšku súd návrh zamietá.

III. Zročné výživné za obdobie od 06.11.2019 do 30.07.2020 vo výške 528,06 eura povoľuje povinnému z vyživovacej povinnosti splácať v mesačných splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľky, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia až do úplného zaplataenia pod následkom výhody splátok.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaním, doručeným súdu dňa 06.11.2019, domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti voči povinnému zo sumy 100 eur na sumu 250 eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že dňa 18.01.2001 Okresný súd v Žiari nad Hronom schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola zverená do výchovy a opatery matky, dňa 10.06.2015 bol povinný zaviazaný k vyživovacej povinnosti v sume 100 eur mesačne, ktoré výživné, napriek tomu, že ho mal uhrádzať v 15 deň v mesiaci, uhrádza vždy v posledný deň mesiaca. V čase poslednej úpravy výživného bola študentkou strednej školy, teraz študuje na vysokej škole v Žiline, s čím sú spojené zvýšené náklady. Povinný okrem výživného neprispieva ničím a celú starostlivosť zabezpečuje matka, a dňa 31.08.2019 a 30.09.2019 poslal len 50 eur. Matka pracuje ako opatrovateľka v Rakúsku, ale napriek tomu jej financie nestačia, musí mať živnosť a platiť odvody a náklady s tým spojené. Spláca aj úvery. Zo zdravotných dôvodov matka uvažuje o zrušení živnosti. Nevie či povinný pracuje, pričom ho finančne podporujú rodičia.

2. Povinný v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že navrhovateľke poslal po 2 mesiace iba po 50 eur, dlžnú sumu vráti v nasledujúcich mesiacoch, je evidovaný na úrade práce a privyrába si tak, že ľudom kosí záhrady a v zime strihá stromy, lebo má klaustrofóbiu. Je šťastný, keď navrhovateľke môže poslať

100 eur mesačne, na zvýšení výživného nevidí žiadne zmysel. Okrem toho má vyživovaciu povinnosť k deťom D. H. 50 eur mesačne a T. H. 50 eur mesačne.

3. Zástupkyňa navrhovateľky na pojednávaní dňa 06.02.2020 uviedla, že dcéra študuje na Vysokej škole v Žiline prvý ročník, kde býva na internáte, za obdobie od 16.09.2019 do 01.07.2020 zaplatila sumu 368 eur. Cestuje do Žiliny buď autobusom alebo vlakom. Jedna cesta je cca 10 eur. Domov chodí buď vo štvrtok alebo v piatok. Kúpovala si knihy, chodí na doučovanie, čo predstavuje za hodinu 20 eur. Študovala na Hotelovej akadémii, a preto sa musí doučovať z matematiky. V tomto akademickom roku bola asi 5 krát na doučovaní. Stravuje sa v Žiline, čo predstavuje sumu 60-70 eur mesačne. Je alergička, berie každý deň lieky, ktoré si kupuje raz za mesiac. S dcérou bývajú v rodinnom dome v X. K., ktorý sčasti zdedila a sčasti vyplácala brata. Platí úver vo výške 260,12 eur, 25,25 eur poisťné na úver. Tento dom vlastní asi od roku 2012. Platí internet vo výške 16,60 eur mesačne, mobil vo výške 50-80 eur mesačne, plyn vo výške 123 eur mesačne, elektriку vo výške 43,80eur mesačne. Ďalej má výdavky spojené so stravou, zabezpečením starostlivosti o dom. Dcére kúpovala tlačiareň pred nástupom na vysokú školu vo výške cca 40 eur. Pracuje ako opatrovateľka v Rakúsku na trojtýždňové turnusy. Jej taxa je 60 eur na deň. Pracuje na živnosť, platí odvody, teraz uhradila odvody vo výške 333,99 eur. Za rok 2019 uhradila sumu 1396,79 eur. Ďalej platí poplatky slovenskej agentúre za sprostredkovanie práce 190 eur za pol roka a rakúskej 155 eur za rok. Za jednu cestu 45 eur, t.j. 90 eur za jeden turnus. V priemere zarába v čistom po odpočítaní všetkých odvodov a poplatkov cca 1024 eur.

4. Povinný vo výpovedi na pojednávaní dňa 06.02.2020 uviedol, že žije v dome v lese, ktorý vlastní jeho matka F. H.. Neplatí žiaden nájom, platí iba elektriку vo výške 31 eur mesačne. Má dve kravy. Jeho partnerka S. Q. má psychickú poruchu. Nemá vedomosť o tom, že podala návrh na Okresnom súde Trnava. Je invalidka, nevidí do jej peňazí. Od roku 2013 je evidovaný na úrade práce až doposiaľ. Ponúkli mu prácu za minimálnu mzdu vo vzdialenosti cca 20 km, čo keď si prepočítal, tak zistil, že by mu nevyšlo ani na výživné pre deti. Nakoniec ho odmietli aj oni sami, pretože nemal pilčícky kurz, ktorý potrebovali. Pracuje tak, že chodí kosiť záhrady a opilovať stromy, pričom za kosenie záhrady dostane cca 20 eur na dedine a cca 50 eur v meste. Má vyživovaciu povinnosť k T. H., nar. XX.XX.XXXX vo výške 50 eur mesačne a k D. H., nar. XX.XX.XXXX vo výške 50 eur mesačne. Ďalej platí na navrhovateľku výživné 100 eur, aj keď je pravda, že naposledy uhradil 91 eur, viac nemal. Okrem toho má vyživovaciu povinnosť k dcére J., nar. XX.XX.XXXX. Vlastní pasienok do pol hektára. Má dve kravy, vyrába syr a mlieko, ktoré predáva po 0,50 eur za liter a 2 eurá za pol kila syra. Za kosenie záhrady dostane niekedy aj 300 eur a niektorý mesiac zas nedostane nič. Ide o sezónnu prácu, v zime nedostane nič. Jeho otec má stavebnú firmu- H. B.. Matka je vedúcou predaja N. B.. S rodičmi sa pohádal. Otcovi povedal, že keď bude mať nejakú prácu, aby ho zavolať. Jedenkrát a dvakrát za mesiac cca chodí kosiť trávu, za čo dostane sumu cca 50 - 70 eur. Bol vo výkone trestu za lúpež, pričom väznice sú plné ľudí, ktorí si neplnia vyživovaciu povinnosť.

5. Svedkyňa S. Q. vo výpovedi na pojednávaní dňa 06.02.2020 uviedla, že je povinný je otcom ich dcéry J.. Nerozumejú si, ale by sa k nemu vrátila. Teraz je doma v X.. Povinný nevedel, že príde, býva s matkou, sestrou, jej manželom v byte v X.. Na Okresnom súde Trnava podala návrh nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala zveriť maloletú a platiť výživné 100 eur. Jej návrh bol zamietnutý uznesením 12P/3/2020-12 zo dňa 21.01.2020, rozhodnutie zatiaľ nie je právoplatné, ešte nevie či sa odvolá alebo podá návrh. Poberá invalidný dôchodok cca 315 eur mesačne. Je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok 245 eur, prídavok na dieťa 25 eur. Matka bola nahnevaná, že mali ďalšie dieťa. Povinný dostával nejaké peniaze za kosenie, matka mu dávala na platenie výživného. Keď mal peniaze za kosenie, tak z toho uhradil výživné a na ďalšie deti mu poskytla peniaze matka alebo aj otec niekedy. Chce, aby aj jej bola určená vyživovacia povinnosť. Pokiaľ aj povinného niekam posielali do práce, nechceli ho nikde prijať. Otec povinného ho nechcel, keď má mať zdravotné problémy. Niekedy mu dal poupratovať sklad, za čo dostal 40 eur.

6. Navrhovateľka vo výpovedi na pojednávaní dňa 30.07.2020 uviedla, že ukončila prvý ročník bakalárskeho štúdia na Žilinskej univerzite. Zvýšili sa jej náklady, keďže dovtedy študovala v Nitre na Hotelovej akadémii. V Žiline býva na internáte, kde platí 52 eur mesačne. Do Žiliny dochádza autobusmi, vlakmi, keďže z X. K. sa musí dostať autobusom do Nitry, čo za cestu je 0,75 eura. Následne z Nitry ide vlakom, pričom musí viackrát prestupovať. Ak sa ponáhľa, ide IC vlakom, čo predstavuje sumu 10 eur za cestu. Pokiaľ ide normálnym vlakom, tak ako študentka má cestu zadarmo. Školu mala každý deň, do školy dochádza v Žiline autobusom, čo je 0,50 eur za cestu do školy a 0,50 eur späť zo školy.

Stravuje sa tak, že si buď niečo uvarí alebo idem do školskej jedálne, avšak večer to už nestíha, a vtedy si musí jedlo zabezpečiť sama. Pokiaľ ide o študijné materiály, tieto si väčšinou kupuje z druhej ruky. Za semester mohla mať výdavky cca 40 eur za knihy, chodila na doučovanie matematiky 2 x do týždňa, aj tu v Nitre, aj v Žiline, pričom na jedno doučovanie to predstavovalo 20 eur. Má výdavky na ošatenie, bežné výdavky spojené s hygienickými potrebami. Pokiaľ ide o zdravotný stav, má alergiu na peľ, pričom musí brať tabletky, ale niekedy aj injekcie, čo predstavuje 15 eur za balenie. Žije v rodinnom dome v K. spolu s matkou.

7. Zástupkyňa navrhovateľky na pojednávaní dňa 30.07.2020 uviedla, že bola teraz 3 mesiace doma, kvôli situácii ktorá nastala v súvislosti s koronavírusom. Nemôže si dovoliť zostať doma, preto už absolvovala turnus v Rakúsku v trvaní jedného mesiaca. Doložila aj potvrdenie od lekára, aký je jej zdravotný stav, pričom musí chodiť do práce, aby dokázala financovať všetky náklady a potreby. Aj teraz idú predávať dom, v ktorom žijú, keďže potrebujú niečo menšie. Povinný ju obral o byt, dom na E. prerábali spolu, spolu ho aj kupovali. Povinný ho previedol na svoju matku, aby nič nevlastnil. Výdavky, ktoré majú sú oveľa vyššie pretože, dcéra potrebuje PC, tlačiareň, nemajú ani auto. Povinný je typ človeka, ktorý pracovať nebude. Jeho otec ho aj chcel zamestnať, on to odmietol. Jemu to takto vyhovuje, keďže rodičia mu dávajú peniaze, financujú auto, ktoré užíva povinný. Na neho nie je vedené nič, ani auto, aby nemusel vykazovať žiadne finančné a majetkové možnosti.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, výsluchom svedkyne S. Q., ďalej oboznámením sa podstatného obsahu listín nachádzajúcich sa v spise a to potvrdením Obce E., z prílohovej obálky oboznámil pokladničný doklad č. 38 zo dňa 12.02.2020, pokladničný doklad SIPO zo október 2019 a november 2019, PPD č. 36 zo dňa 12.02.2020, výpis z LV č. XXX kat. úz. E., oznámenie ÚPSVaR, z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 11P/69/2016 súd oboznámil najmä: Rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 11P/69/2016-23 zo dňa 01.06.2016, Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25CoP/40/2016-60 zo dňa 14.09.2016, z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/275/2014 oboznámil najmä: Rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/275/2014-38 zo dňa 14.05.2015, z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 11P/84/2013 oboznámil najmä: Uznesenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 11P/84/2013-75 zo dňa 09.10.2013, z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/363/2010 oboznámil najmä: Uznesenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/363/2010-9 zo dňa 15.10.2010, z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/23/2010 oboznámil najmä: Rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/23/2010-48 zo dňa 10.06.2010, z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/285/2005 oboznámil najmä: Rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/285/2005-19 zo dňa 17.03.2006, z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. P/184/2003 oboznámil najmä: Uznesenie Okresného súdu Nitra sp. zn. P/184/2003-72 zo dňa 30.07.2004, z pripojeného spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 14P/20/2003 oboznámil najmä: Uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 14P/20/2003-26 zo dňa 17.06.2003. Pokiaľ ide o ostatný obsah spis, súd uvádza, že dokazovanie listín ich čítaním, čítaním ich častí alebo oboznámením o ich obsahu podľa § 204 CSP nevykonal na pojednávaní, keďže listiny, ktoré tvorili prílohy podaní účastníkov konania boli účastníkom v priebehu konania doručované a zástupkyňa navrhovateľky a navrhovateľka, prítomné na pojednávaní dňa 30.07.2020, na ktorom súd vo veci rozhodol, zhodne uviedli, že netrvajú na oboznámení obsahu spisu, keďže je im známy. Súd sa oboznámil s potvrdením Žilinskej univerzity v Žiline zo dňa 07.06.2019, živnosťou matky navrhovateľky, zmluvou matky navrhovateľky, rodným listom navrhovateľky, daňovým priznaním matky za rok 2018, zmluvou o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka, potvrdením registrácie, potvrdeniami o úhrade odvodov, preddavkovou faktúrou zo dňa 27.11.2019, zo dňa 31.05.2019, potvrdením platby za rok 2019, výpisy z účtu matky, rozhodnutím úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica zo dňa 28.03.2018, lekárske nálezom R.. D. L., potvrdením o podaní daňového priznania za rok 2018, výpisom LV č. XX, kat. úz. X. K., výpisom z účtu za mesiac november 2019, potvrdením o trvalom platobnom príkaze zo dňa 03.10.2016, potvrdením Sociálnej poisťovne o výplate dôchodkovej dávky, potvrdením o poberaní prídavku na dieťa S. Q., potvrdením o poberaní rodičovského príspevku za rok 2019 S. Q., potvrdením o poberaní rodičovského príspevku, lekárskou správou R.. I. T., rodným listom J. Q., uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 7PP 59/2013-14, rodným listom T. H., rodným listom D. H., potvrdením Úradu práce sociálnych vecí a rodiny zo dňa 14.01.2020, Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom 6P/38/2013-35 (v rozsahu dvoch strán), rozpisom výdavkov matky navrhovateľky, rozpisom výplaty matky navrhovateľky, potvrdením o ubytovaní na ŠD, pokladničným blokmi, výpisom zo zdravotnej dokumentácie matky. Na základe uvedeného zistil tento skutkový a právny stav:

9. Navrhovateľka je dcérou povinného z vyživovacej povinnosti, pričom posledná úprava výživného bola rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/275/2014-38, právoplatný dňa 10.06.2015, ktorým došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/23/2010-48 zo dňa 10.06.2010 v časti vyživovacej povinnosti otca na K. H., nar. XX.XX.XXXX tak, že povinný z vyživovacej povinnosti je povinný prispievať na výživu navrhovateľky K. H. zvýšeným výživným zo sumy 55 eur mesačne na sumu 100,- eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky. V čase poslednej úpravy bola navrhovateľka študentkou 1. ročníka strednej školy - Hotelovej akadémie v Nitre, V súčasnosti navrhovateľka má 21 rokov, ukončila prvý ročník bakalárskeho štúdia na Žilinskej univerzite. Zvýšili sa jej náklady, keďže dovtedy študovala v Nitre na Hotelovej akadémii. Byva spolu s matkou v rodinnom dome v X. K., ktorého je matka výlučnou vlastníčkou. R. výdavky navrhovateľky pozostávajú s výdavkami spojenými s cestovaním do Žiliny, a aj v rámci Žiliny do školy, s ubytovaním na internáte, kde platí 52 eur mesačne. Navrhovateľka sa stravuje buď v školskej jedálni, alebo si niečo uvarí, čo predstavuje sumu 60-70 eur mesačne. Študijné materiály si zabezpečuje väčšinou kúpou z druhej ruky a za semester výdavky predstavovali cca 40 eur. Výdavky na doučovanie matematiky predstavujú 20 eur za hodinu, pričom chodila 2 x do týždňa, aj tu v Nitre, aj v Žiline. Ďalej má výdavky na ošatenie, bežné výdavky spojené s hygienickými potrebami. Pokiaľ ide o zdravotný stav, navrhovateľka má alergiu na peľ, pričom musí brať tabletky, a niekedy aj injekcie, čo predstavuje 15 eur za balenie.

10. Povinný žije v dome v obci E., v lese, ktorého vlastníčkou je jeho matka F. H., žiaden nájom neplatí, uhrádza iba elektriku vo výške 31 eur mesačne, žije v spoločnej domácnosti s S. Q., ktorá je na rodičovskej dovolenke s ich dcérou J. Q., nar. XX.XX.XXXX. Povinný v čase poslednej úpravy bol povinný vedený ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške v tom čase 117,40 eura, mal ďalšie dve vyživovacie povinnosti k D. H., nar. XX.XX.XXXX a T. H., nar. XX.XX.XXXX, ktoré mal s manželkou O. H. K., ktoré manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 6P/38/2013-35 zo dňa 28.11.2013. V súčasnosti je povinný naďalej evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce a to od 30.09.2013 doposiaľ a podľa oznámenia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica ponuky do zamestnania povinný dostáva formou odporúčanky do zamestnania alebo predvolaním na výberové konanie, vyjadrenie zamestnávateľa je, že zo strany zamestnávateľa uchádzač nebol prijatý do zamestnania alebo uchádzač odmietol ponúknuté zamestnanie z dôvodu zlej dochádzky do zamestnania. Rozhodnutím Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica z 28.03.2018 bola povinnému odňatá pomoc v hmotnej núdzi v sume 166,20 eura mesačne od 01.03.2018. Podľa lekárskeho nálezu zo dňa 24.11.2011 R. D. L. bola povinnému diagnostikovaná : iná fobicko-uzkostná porucha a schizoisná osobnosť, pričom sa uvádza, že ak je možné, preradiť na prácu mimo uzavretej miestnosti, pričom povinný odmieta medikamentnú liečbu. Povinný pracuje tak, že chodí kosiť záhrady a opilovať stromy. Za kosenie záhrady dostane cca 20 eur na dedine a cca 50 eur v meste. Je vlastníkom pozemkov parcely registra „E“ parcela č. XXXX/X trvalý trávnatý porast o výmere 22 eur, parc. č. XXXX/X trvalý trávnatý porast o výmere 1099 m², parcela č. XXXX trvalý trávnatý porast o výmere 1282 m², parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 572 m², parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 1626 m², parc. č. XXXX/X záhrada o výmere 151 m². Okrem toho vlastní dve kravy, vyrába syr a mlieko, ktoré predáva po 0,50 eur za liter a 2 eurá za pol kila syra. Za kosenie záhrady dostane niekedy aj 300 eur a niektorý mesiac zas nedostane nič. Ide o sezónnu prácu, v zime nedostane nič. Otec povinného má stavebnú firmu- H. B., matka povinného je vedúcou predaja N. B.. Jedenkrát a dvakrát za mesiac cca chodí kosiť trávu otcovi na firmu, za čo dostane sumu cca 50 - 70 eur. Partnerka povinného S. Q. pobera dávkou vo výške 314,20 eura mesačne, prídavok na dieťa vo výške 24,95 eura a rodičovský príspevok vo výške 245 eur, bola jej diagnostikovaná simplexná schizofrénia, lieči sa u psychiatra. Okrem toho má syna R. Q., ktorý bol zverený do starostlivosti jeho otca a platí mu výživné vo výške 60 eur mesačne, spláca aj pôžičku vo výške 129 eur, poisťku 20 eur, sporenie 20 eur.

11. Matka navrhovateľky v čase poslednej úpravy bola zamestnaná v súkromnej materskej škole UNITED NATIONS ELEMENTARY SCHOOL, so sídlom Nitra, Javorová 644/12, kde dosahovala príjem v čistom cca 330 eur. Je vlastníčkou rodinného domu v X. K., ktorá nehnuteľnosť spolu s pozemkami je vedená na LV č. XX, pre kat. úz. X. K., titul nadobudnutia D 2421/01-18, Dnot 212/01 a kúpna zmluva V 3722/14 -78/14 a 2D/64/2012, Dnot 79/2012. Iný majetok väčšej hodnoty nevlastní. Matka v súčasnosti pracuje ako opatrovateľka v Rakúsku, na trojtýždňove turnusy a jej taxa je 60 eur na deň, pričom v priemere zarába v čistom po odpočítaní všetkých odvodov a poplatkov cca 1024 eur. Pobera starobný dôchodok vo výške 327,90 eura. Odvody spláca vo výške 333,99 eur s tým, že za rok 2019 uhradila sumu 1396,79 eur. Spláca úver vo výške 260,12 eur, 25,25 eur poisťné na úver, internet vo výške 16,60 eur mesačne, mobil vo výške 50-80 eur mesačne (aj dcérin), plyn vo výške 123 eur mesačne, elektriku

vo výške 43,80 eur mesačne. Ďalej platí poplatky slovenskej agentúre za sprostredkovanie práce 190 eur za pol roka a rakúskej 155 eur za rok. Za jednu cestu 45 eur, t.j. 90 eur za jeden turnus. Matke bola diagnostikovaná astma, art. hypertenzia, alergia na pele.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

18. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom časovo končí vtedy, keď sú samé schopné sa živiť (zarábať si). Veková hranica 18 rokov má význam len z procesného hľadiska v tom zmysle, že do dosiahnutia plnoletosti možno začať konanie vo veciach výživného aj bez návrhu, po dovŕšení plnoletosti iba na návrh. Kedy nastane takýto právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené potreby a záujmy, majetkové pomery a podobne. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov, uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Z hľadiska posúdenia zániku vyživovacej povinnosti jednoznačnejšia je situácia, keď dieťa získa pravidelný príjem, či už zo závislej činnosti, podnikateľskej činnosti a pod. Ako okolnosť, keď trvá vyživovacia povinnosť rodičov (odôvodnená úlohou rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým potrebných predpokladov na sebarealizáciu), sa akceptuje štúdium. Aplikácia prax v súvislosti s touto otázkou vyvodila záver, že pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky ukončením štúdia toho istého stupňa a z toho hľadiska nepovažovala za relevantné ďalšie štúdium na vysokej škole, ktoré nie je riadnym pokračovaním v štúdiu. Vychádza sa z definitívnosti získania predpokladov na výkon povolania.

20. V prejednáwanej veci súd ustálil, že vyživovacia povinnosť povinného z vyživovacej povinnosti voči plnoletej navrhovateľke v zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine stále trvá, pretože navrhovateľka nie je schopná sama sa živiť, keďže sa pripravuje na budúce povolanie riadnym denným štúdiom na Vysokej škole v Žiline, kde aktuálne ukončila prvý ročník denného bakalárskeho štúdia v študijnom odbore ekonomika a manažment podniku. Súd dodáva, že výživné pre navrhovateľku nebolo zvýšené 5 rokov, čomu zodpovedajú zvýšené náklady na zabezpečenie odôvodnených potrieb navrhovateľky, na krytie ktorých nemôže stačiť doterajšie výživné. V tomto smere súd vyhodnotil zmenu pomerov na strane navrhovateľky ako dôvod pre zvýšenie výživného, keďže od poslednej úpravy výživného rozvodovým rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/275/2014-36 zo dňa 10.06.2015, právoplatný dňa 10.06.2015, ktorým bol otec zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľky sumou 100 eura mesačne, sa podstatným spôsobom zmenili pomery na strane navrhovateľky, ktorá v súčasnosti ukončila 1.

ročník bakalárskeho štúdia na Žilinskej univerzite, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Súd uvádza, že zvýšené náklady, ktoré navrhovateľka nesporne má, nemôže znášať výlučne jej matka, ale sa musí na nich podieľať primerane aj povinný. Súd preto dospel k záveru, že vyživovacia povinnosť povinného voči navrhovateľke stále trvá, pretože navrhovateľka nie je schopná sama sa živiť a je odkázaná na prispievanie na jeho výživu zo strany jej rodičov. Povinný je od 30.09.2013 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, pribudla mu okrem dvoch vyživovacích povinností k dcére T. H., nar. XX.XX.XXXX na ktorú platí výživné 50 eur mesačne a synovi L. H., nar. XX.XX.XXXX, na ktorého platí výživné vo výške 50 eur mesačne, ešte vyživovacia povinnosť k dcére J. Q., nar. XX.XX.XXXX, ktorú má s partnerkou S. Q., ktorá poberá rodičovský príspevok na dcéru vo výške 245 eur mesačne a prídavok 24,95 eura mesačne, aj invalidný dôchodok vo výške 314,20 eura mesačne. Povinný žije v dome ktorý je vo vlastníctve jeho matky, pričom uhrádza len elektriku vo výške XX eur. Je vlastníkom pozemkov parcely registra „E“ parcela č. XXXX/X trvalý trávnatý porast o výmere 22 eur, parc. č. XXXX/X. trvalý trávnatý porast o výmere 1099 m², parcela č. XXXX trvalý trávnatý porast o výmere 1282 m², parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 572 m², parc. č. XXXX/X orná pôda o výmere 1626 m², parc. č. XXXX/X záhrada o výmere 151 m². Podľa vyjadrenia povinného má dve kravy, vyrába syr a mlieko, ktoré predáva po 0,50 eur za liter a 2 eurá za pol kila syra, okrem toho kosí záhrady a strihá stromy, pričom za kosenie záhrady dostane niekedy aj 300 eur a niektorý mesiac zas nedostane nič. Ide o sezónnu prácu, v zime nedostane nič. V tomto smere súd dodáva, že vyživovacia povinnosti voči navrhovateľke je prvoradou a súčasne dodáva, že obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto by pri svojom životnom smerovaní mali robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za jeho všestranný vývoj dokázali uspokojovať všetky základné životné potreby dieťaťa, t. j. nielen fyzické potreby ale aj potreby duševné. Povinný by mal vo svojom životnom smerovaní robiť všetko preto, aby dokázal poskytnúť navrhovateľke výživu v primeranom rozsahu. Keďže odôvodnené potreby navrhovateľky sa neustále zvyšujú a výživné v doteraz určenej výške 100,- eur mesačne nepostačuje na výživu navrhovateľky a na jej odôvodnené potreby, pričom povinný iným spôsobom neprispieva a s navrhovateľkou sa nestretáva, súd dospel k záveru, že aj napriek tomu, že je evidovaný ako nezamestnaný, mal byť si nájsť stále zamestnanie, pokiaľ nedokáže z toho čo zarobí z predaja produktov na jeho farme, alebo kosením, keďže na jeho strane súd nevzhladol dôvody, ktoré by bránili povinnému nájsť si primerané zamestnanie, aby tak dokázal plniť svoju vyživovaciu povinnosť k svojim deťom, mal by sa postaviť zodpovedne k tomu, že je otcom štyroch detí, ktoré sú odkázané aj výživou na neho ako ich otca. Je v jeho záujme, pokiaľ mu rodičia pomáhajú, aby ich oslovil s tým, aby mu poskytl zamestnanie v rodinnej firme. Neobstojí ani argument povinného, že by musel cestovať za prácou a uvedené by bolo pre neho menej výhodné ako keby do práce nechodil. Ide o účelovú argumentáciu, pričom v dnešnej dobe cestovanie resp. dochádzanie za prácou bežnou praxou. Rozhodnutím Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica z 28.03.2018 bola povinnému odňatá pomoc v hmotnej núdzi v sume 166,20 eura mesačne od 01.03.2018. Taktiež jeho zdravotný stav podľa názoru súdu nebráni povinnému aby si našiel riadne zamestnanie, pričom podľa lekárskeho nálezu MUDr. D. L. odmieta povinný medikamentnú liečbu a z hľadiska odporúčania je uvedené preradenie na prácu mimo uzavretej miestnosti. Súd opätovne zdôrazňuje, že vyživovacia povinnosti voči navrhovateľke je prvoradou a súčasne dodáva, že obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto by pri svojom životnom smerovaní mali robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za jeho všestranný vývoj dokázali uspokojovať všetky základné životné potreby dieťaťa. Zmena pomerov nastala aj na strane matky navrhovateľky, ktorej sa zvýšil príjem, keďže v súčasnosti pracuje ako opatrovateľka na živnosť v Rakúsku, kde chodí za prácou na turnusy, a jej hrubý mesačný príjem predstavuje cca 1630 eur a to pokiaľ jej turnus trvá 6 týždňov, pričom v súčasnosti absolvuje trojtýždňové turnusy a poberá rodinné prídavky vo výške 143,26 eura a starobný dôchodok vo výške 327,90 eura. Matka je vlastníčkou rodinného domu v X. K., v ktorom žije aj s navrhovateľkou, pričom uhrádza všetky náklady spojené s bývaním ako výdavky spojené s cestovaním za prácou, odvody a poplatky agentúre. Ako už bolo vyššie konštatované nie je možné aby zvýšené výdavky, ktoré navrhovateľka má v súvislosti so štúdiom na vysokej škole, či už ide o výdavky na knihy, cestovanie, ubytovanie a doučovanie vrátane úhrad za lieky a bežné výdavky, hradila a znášala výlučne iba matka. S ohľadom na vyššie uvedené súd považoval sumu 160 eur za zodpovedajúcu odôvodneným potrebám navrhovateľky a schopnostiam a možnostiam povinného, v rámci ktorých súd zohľadňoval jeho potenciálne možnosti a potenciálne príjmy, teda aj to čo, je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, zručnosti, pracovné skúsenosti a situáciu na trhu práce apod. V tomto smere zohľadnil skutočnosť, že výživné nebolo zvyšované viac ako päť rokov a za toto obdobie bolo na strane navrhovateľky niekoľko dôvodov pre zvýšenie výživného.

21. Pre vyššie uvedené dôvody súd zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 24P/275/2014-36 zo dňa 10.06.2015, v časti vyživovacej povinnosti otca na K. H., nar. XX.XX.XXXX tak, že povinný z vyživovacej povinnosti je povinný prispievať na výživu navrhovateľky K. H. zvýšeným výživným zo sumy 100 eur mesačne na sumu 160,- eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 06.11.2019 a vo zvyšku návrh zamietol.

22. Keďže súd zvýšil výživné od 06.11.2019 zo sumy 100 eur na sumu 160 eur s účinnosťou od 06.11.2019, t.j. od doručenia návrhu na zvýšenie výživného na súd, rozhodol aj o zročnom výživnom za čas od 06.11.2019 do 30.07.2020 a to vo výške 528,06 eura, ktorú sumu povinnému povolil splácať spolu s bežným výživným vo výške 20 eur mesačne, mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia až do úplného zaplatenia pod následkom výhody splátok.

23. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

25. O trovách podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania s tým, že súd nevezhliadol dôvod na aplikáciu § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nitra písomne.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).